

Asesiad o'r Effaith ar Degwch a Chydraddoldeb (AEDCh)

Fersiwn 3.6 Mai 2017

Diben yr asesiad hwn yw cyflwyno gwybodaeth gytbwys i gefnogi'r gwaith o wneud penderfyniadau a hyrwyddo dulliau gwell o weithio yn unol â chydraddoldeb (Deddf Cydraddoldeb 2010), hyrwyddo'r Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), datblygu cynaliadwy (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015), a phedwar paramedr y drafodaeth ynghylch tegwch a nodwyd gan Gomisiwn Tegwch Casnewydd (Adroddiad Llawn CTC i'r Cyngor 2013).

Cwblhawyd gan: Sheree Davies
Addysg

Rôl: Swyddog Datblygu, Gwybodaeth ac

Pennaeth Gwasanaeth: Sarah Morgan

Dyddiad: 22/12/2020

Rwy'n cadarnhau bod y Pennaeth Gwasanaeth uchod wedi cymeradwyo cynnwys yr asesiad hwn

/ X

Ar ôl cwblhau'r Asesiad hwn, eich cyfrifoldeb chi fydd ei gyflwyno i
impact.assessment@newport.gov.uk

1. Enw a disgrifiad o'r polisi/cynnig sy'n cael ei asesu. Amlinellwch ddiben y polisi.

Mae'r ymgynghoriad ffurfiol bellach wedi dod i ben ar y cynnig ad-drefnu ysgol i gynyddu nifer y lleoedd yn Ysgol Basaleg i 2,050 o fis Medi 2023. Bellach mae angen ystyried cymryd y cynnig hwn i'r cam nesaf, sef cyhoeddi hysbysiad statudol.

Mae Ysgol Basaleg yn ysgol gymunedol a gynhelir yng Nghasnewydd ar gyfer disgyblion 11-18 oed. Nifer mesuredig y lleoedd yn yr ysgol yw 1,747 a'r nifer derbyn cyhoeddedig (NDC) ar gyfer blynyddoedd 7-11 yw 270. Ers agor Ysgol Gynradd Parc y Jiwbilî yn 2017 ar y datblygiad tai o'r un enw, nid yw nifer derbyn presennol Ysgol Basaleg bellach yn ddigon i ateb y galw yn y dalgylch am leoedd disgyblion. O ganlyniad, mae Cyngor Dinas Casnewydd yn cynnig cynyddu'r nifer derbyn ar gyfer blynyddoedd 7-11 i 330, a thrwy hynny gynyddu nifer cyffredinol y lleoedd yn yr ysgol i 2,050 yn y pen draw, o fis Medi 2023.

Disgwylir i Ysgol Basaleg elwa o waith adnewyddu dan Fand B Rhaglen Ysgolion a Cholegau'r 21ain Ganrif Llywodraeth Cymru. Dan y trefniant hwn, bydd Llywodraeth Cymru yn rhoi 65% o'r arian gofynnol, yn amodol ar gymeradwyaeth achos busnes. Mae Cyngor Dinas Casnewydd yn cynnig defnyddio'r cyfle hwn i ddarparu'r lleoedd ysgol ychwanegol yn y prosiect adnewyddu.

2. Amlinellwch sut rydych chi wedi ymgynghori/sut byddwch chi'n ymgynghori â'r rhanddeiliaid y bydd y polisi/cynnig hwn yn effeithio arnynt. Cyfeiriwch yn benodol at ganllawiau AEDCh sy'n ymwneud â dyletswyddau iaith Gymraeg perthnasol.

Ymgwymerir â'r cynnig yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion statudol.

Roedd y broses ymgynghori yn gyfle i bobl ddysgu am y cynnig, gofyn cwestiynau a gwneud sylwadau sydd wedi cael eu cofnodi a'u crynhoi mewn adroddiad ymgynghori. Caiff yr adroddiad hwn ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor a chaiff ei ystyried pan fydd y Cyngor yn penderfynu ar y ffordd ymlaen.

Anfonwyd negeseuon e-bost rhanddeiliaid at bartneriaid addysg Cyngor Dinas Casnewydd gan gynnwys rhieni, plant a staff yr ysgolion yr effeithiwyd arnynt. Cyhoeddwyd y pecyn ymgynghori ar wefan Cyngor Dinas Casnewydd.

Lluniwyd Fersiwn Gryno i Blant a Phobl Ifanc o'r ddogfen ymgynghori hon. Mae hon a'r fersiwn lawn ar gael trwy wefan CDC www.newport.gov.uk/schoolreorganisation, ac roedd copïau caled ar gael ar gais gan y Ganolfan Ddinesig trwy e-bostio school.reorg@newport.gov.uk neu drwy ffonio 01633 656656.

Oherwydd y sefyllfa bresennol o ran iechyd y cyhoedd yn y DU, ac er mwyn helpu i gyfyngu ar ledaeniad y coronafeirws, nid oedd y Cyngor yn cynnig unrhyw ddigwyddiadau galw heibio cyhoeddus yn ystod yr ymgynghoriad hwn. Yn hytrach, gellid cyflwyno cwestiynau trwy e-bost i school.reorg@newport.gov.uk ac roedd swyddogion y Cyngor yn rhoi ymateb o fewn 7 niwrnod. Roedd hyn yn galluogi rhanddeiliaid i gyflwyno ymatebion gwybodus i'r ymgynghoriad. Mae rhestr o *Gwestiynau ac Atebion Cyffredin* hefyd wedi'i chyhoeddi ar dudalennau gwe'r Cyngor yn www.newport.gov.uk/addrefnuysgolion

Gellid cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad trwy gwblhau arolwg ar-lein, cyflwyno e-bost neu drwy ddefnyddio ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad papur a oedd ynghlwm wrth y ddogfen ymgynghori. Hefyd rhannodd y llwyfannau cyfryngau cymdeithasol megis Twitter a Facebook wybodaeth am y newidiadau arfaethedig.

Yn gyffredinol, derbyniwyd cyfanswm o 184 o ymatebion yn ystod y cyfnod ymgynghori, gyda 154 o ymatebwyr (cyfwerth ag 84%) yn cefnogi'r cynnig. Gwnaed 176 o ymatebion trwy'r ffurflen ymateb safonol a chyflwynwyd 8 ymateb trwy e-bost.

Roedd y Cyngor yn ymrwymedig i gael barn dysgwyr, ac oherwydd y sefyllfa bresennol o ran iechyd y cyhoedd, hwyluswyd hyn trwy sesiynau Holi ac Ateb disgyblion a gynhaliwyd trwy Microsoft Teams, yn hytrach na gweithdai wyneb yn wyneb. Cynhaliwyd sesiynau disgyblion yn Ysgol Basaleg a 6 ysgol gynradd y clwstr.

Trefnwyd dwy sesiwn hefyd ar gyfer Fforwm Rhieni Ysgol Basaleg trwy Microsoft Teams, er nad oedd y sesiynau'n mynd rhagddynt gan nad oedd unrhyw rieni wedi mynegi diddordeb mewn mynychu.

Yn dilyn ymgynghoriad, bydd Aelod Cabinet dros Addysg a Sgiliau Cyngor Dinas Casnewydd yn ystyried y safbwyntiau a fynegwyd cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r cynnig ai peidio. Os penderfynir bwrw ymlaen, caiff hysbysiad statudol ei gyhoeddi ar wefan Cyngor Dinas Casnewydd a chaiff hysbysiadau eu rhoi ar gatiâu'r holl ysgolion yr effeithir arnynt. Bydd cyfnod yr hysbysiad statudol

yn para am 28 diwrnod o'r dyddiad cyhoeddi, ac mae'n galluogi pobl i fynegi eu barn o ran cefnogi neu wrthwynebu'r cynigion. Os na cheir gwrthwynebiadau ar ôl cyhoeddi'r hysbysiad statudol, bydd yr Aelod Cabinet dros Addysg a Sgiliau'n gwneud y penderfyniad terfynol o ran a ddylid bwrw ymlaen neu beidio. Os derbynnir unrhyw wrthwynebiadau ac na chânt eu tynnu'n ôl wedyn yn ystod y cyfnod hysbysu hwn, Cabinet y Cyngor fydd yn gyfrifol am wneud y penderfyniad terfynol.

3. Pa wybodaeth/dystiolaeth sydd gennych am randdeiliaid? (E.e. barn, anghenion, defnydd o wasanaethau ac ati.) Nodwch yr holl dystiolaeth sy'n berthnasol yn eich barn chi.

Mae'r Cod Statudol yn amlinellu'r rhanddeiliaid allweddol y dylid ymgynghori â nhw fel rhan o'r broses hon sy'n cynnwys ysgolion, rhieni, aelodau etholedig, cynghorau cymuned ac undebau llafur. Fodd bynnag, nid yw'r rhestr yn gynhwysfawr ac mae'r Cyngor wedi nodi ac ychwanegu at hyn o ganlyniad i adborth a dderbyniwyd mewn perthynas â chynigion blaenorol.

Y rhanddeiliaid allweddol y mae'r cynnig yn berthnasol iddynt yw plant, teuluoedd a gofalwyr sydd ar hyn o bryd yn mynychu Ysgol Basaleg a/neu sy'n byw yn y dalgylch. Gallai preswylwyr sy'n byw yn ardal Ysgol Basaleg hefyd fod â phryderon ynglŷn â'r cynnig.

Cynhaliwyd ymgynghoriad â disgyblion trwy gyfarfodydd Microsoft Teams a thrwy holiaduron. Trefnwyd dwy sesiwn hefyd ar gyfer Fforwm Rhieni Ysgol Basaleg trwy Microsoft Teams, er nad oedd y sesiynau'n mynd rhagddynt gan nad oedd unrhyw rieni wedi mynegi diddordeb mewn mynychu.

Mae Ysgol Basaleg wedi'i lleoli yn ward Graig, er bod dalgylch yr ysgol yn ymestyn i wardiau Maerun a Thŷ-du. Mae'r ysgol yn denu disgyblion o bob rhan o Gasnewydd ac o awdurdodau cyfagos.

Mae ward Graig yn cynrychioli tua 7.5% o ardal gyfan Casnewydd ac mae'n gartref i 4.07% o gyfanswm poblogaeth y ddinas. Mae ffigurau poblogaeth y Swyddfa Ystadegau Gwladol yn dangos bod tua 15.08% o boblogaeth y ward rhwng 5 a 15 oed, sef y bedwaredd boblogaeth uchaf o blant 5 i 15 oed yng Nghasnewydd ac yn uwch na chyfartaledd Casnewydd, sef 13.72%.

Mae ward Maerun yn cynrychioli tua 18.63% o ardal gyfan Casnewydd ac mae'n gartref i 4.21% o boblogaeth Casnewydd. Mae ffigurau poblogaeth y Swyddfa Ystadegau Gwladol yn dangos bod tua 14.30% o boblogaeth y ward rhwng 5 a 15 oed, sy'n uwch na chyfartaledd Casnewydd, sef 13.72%.

Mae ward Tŷ-du yn cynrychioli tua 4.54% o ardal gyfan Casnewydd ac mae'n gartref i 6.97% o boblogaeth Casnewydd. Mae ffigurau poblogaeth y Swyddfa Ystadegau Gwladol yn dangos bod tua 13.77% o boblogaeth y ward rhwng 5 a 15 oed, sy'n uwch na chyfartaledd Casnewydd, sef 13.72%.

Datblygwyd y cynnig o ganlyniad i'r niferoedd cynyddol yn Ysgol Basaleg lle cafwyd cynnydd eisoes yn ei Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) o 247 i 270 ym mis Medi 2014 ac aeddfedodd hyn trwy'r ysgol gyfan ym mis Medi 2018. Oherwydd y datblygiadau tai newydd (Parc y Jiwbilí a Chlwb Golff Parc Tredegar) yn nalgylch Basaleg, bu hyd yn oed fwy o alw am leoedd yn Ysgol Basaleg.

Mae'r wybodaeth a gasglwyd am randdeiliaid wedi dod o'r ffynonellau canlynol:

- Proffiliau lles cymunedol Casnewydd – wardiau Graig, Maerun a Thŷ-du
- StatsCymru

- Cyfrifiad Disgyblion

Mae'r mwyafrif – sef, wyth deg pedwar y cant – o'r rhanddeiliaid a ymatebodd i'r ymgynghoriad yn cefnogi'r cynnig. Fodd bynnag, nododd nifer bach o drigolion lleol eu pryderon ynghylch tri mater allweddol:

- Traffig, tagfeydd a diogelwch ar y ffyrdd
- Parcio a'r amgylchedd lleol
- Lles a chyrraethiad disgyblion

Ymdrinnir â'r pryderon hyn yn yr adroddiad ymgynghori a bydd materion traffig, diogelwch a'r amgylchedd yn cael eu hystyried yn fanwl fel rhan o'r broses ceisiadau cynllunio.

4. Effaith ar y Gymraeg a Chydraddoldeb

Nodwedd a Ddiogelir	Effaith:			Rhowch ragor o fanylion am natur yr effaith yn yr adran isod. A yw'n: 1. Hyrwyddo cyfle cyfartal 2. Hyrwyddo cydlyniad cymunedol 3. Helpu i leihau gwahaniaethu/aflonyddu/erlid yn anghyfreithlon?
	Cadarnha	Negyddol	Nid y naill	
Oedran	☒	☐	☐	<p>Fel rhan o'r cynnig, bydd cynnydd yn nifer y lleoedd mewn ysgolion uwchradd yn nalgylch Basaleg a fydd yn helpu i ateb y galw ychwanegol o ddatblygiadau tai newydd.</p> <p>Mae cynyddu nifer y lleoedd ysgol o 1,747 i 2,050 yn golygu y bydd plant yn y dalgylch yn fwy tebygol o gael lle yn ysgol uwchradd eu dalgylch a fyddai wedi'i gordanysgrifio fel arall.</p> <p>Bydd y cynnydd yn y lleoedd sydd ar gael yn rhoi cyfle i bawb yng Nghasnewydd a'r tu allan i Gasnewydd wneud cais amdanynt, gyda'r lleoedd yn cael eu dyrannu trwy feini prawf gordanysgrifio'r Cyngor os daw mwy o geisiadau i law na'r lleoedd sydd ar gael. Amlinellir y meini prawf gordanysgrifio yn y Polisi Derbyn i Ysgolion.</p>
Anabledd	☒	☐	☐	<p>Bydd y cynnig yn cael effaith fuddiol sylweddol ar bobl sy'n byw gydag anableddau. Bydd yr holl waith a gwblheir ar gyfer yr ehangu arfaethedig yn cydymffurfio'n llawn â Deddf Cydraddoldeb 2010. Mae hyn yn cynnwys disodli'r cyfleusterau presennol sy'n hen ffasiwn ac wedi'u gwasgaru ar draws safle'r ysgol gyda chyfleusterau newydd sbon a fydd yn gwbl hygyrch, yn cydymffurfio ac yn agosach at ei gilydd.</p>

Nodwedd a Ddiogelir	Effaith:			Rhowch ragor o fanylion am natur yr effaith yn yr adran isod. A yw'n: 1. Hyrwyddo cyfle cyfartal 2. Hyrwyddo cydlyniad cymunedol 3. Helpu i leihau gwahaniaethu/aflonyddu/erlid yn anghyfreithlon?
	Cadarnha	Negyddol	Nid y naill	
Ailbennu rhywedd/ trawsryweddol	☐	☐	☒	<p>Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd a ddiogelir hon.</p> <p>Bydd plant sy'n elwa o'r cynnig yn profi pob agwedd ar y Cwricwlwm Cenedlaethol newydd i'w gyflwyno yn yr Ysgol Gynradd a Blwyddyn 7 o 2022, a fydd yn cael ei gyflwyno fesul blwyddyn nes cynnwys Blwyddyn 11 yn 2026.</p>
Priodas neu bartneriaeth sifil	☐	☐	☒	<p>Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd a ddiogelir hon.</p>
Beichiogrwydd neu famolaeth	☐	☐	☒	<p>Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd a ddiogelir hon.</p> <p>I rieni sy'n disgwyl, rhagwelir y bydd lleoedd ysgol ychwanegol yn Ysgol Basaleg yn cael effaith gadarnhaol ar y posibiladau o blant yn cael lle yn eu hysgol leol.</p>
Hil	☐	☐	☒	<p>Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd a ddiogelir hon.</p> <p>Bydd plant sy'n elwa o'r cynnig yn profi pob agwedd ar y Cwricwlwm Cenedlaethol newydd i'w gyflwyno yn yr Ysgol Gynradd a Blwyddyn 7 o 2022, a fydd yn cael ei gyflwyno fesul blwyddyn nes cynnwys Blwyddyn 11 yn 2026.</p>
Crefydd neu Gred neu ddiffyg cred	☐	☐	☒	<p>Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd a ddiogelir hon.</p> <p>Bydd plant sy'n elwa o'r cynnig yn profi pob agwedd ar y Cwricwlwm Cenedlaethol newydd i'w gyflwyno yn yr Ysgol Gynradd a Blwyddyn 7 o 2022, a fydd yn cael ei gyflwyno fesul blwyddyn nes cynnwys Blwyddyn 11 yn 2026.</p>

Nodwedd a Ddiogelir	Effaith:			Rhowch ragor o fanylion am natur yr effaith yn yr adran isod. A yw'n: 1. Hyrwyddo cyfle cyfartal 2. Hyrwyddo cydlyniad cymunedol 3. Helpu i leihau gwahaniaethu/aflonyddu/erlid yn anghyfreithlon?
	Cadarnha	Negyddol	Nid y naill	
Rhywedd	☐	☐	☒	<p>Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd a ddiogelir hon.</p> <p>Bydd plant sy'n elwa o'r cynnig yn profi pob agwedd ar y Cwricwlwm Cenedlaethol newydd i'w gyflwyno yn yr Ysgol Gynradd a Blwyddyn 7 o 2022, a fydd yn cael ei gyflwyno fesul blwyddyn nes cynnwys Blwyddyn 11 yn 2026.</p>
Cyfeiriadedd Rhywiol	☐	☐	☒	<p>Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd a ddiogelir hon.</p> <p>Bydd plant sy'n elwa o'r cynnig yn profi pob agwedd ar y Cwricwlwm Cenedlaethol newydd i'w gyflwyno yn yr Ysgol Gynradd a Blwyddyn 7 o 2022, a fydd yn cael ei gyflwyno fesul blwyddyn nes cynnwys Blwyddyn 11 yn 2026.</p>
Y Gymraeg	☐	☐	☒	<p>Ysgol gyfrwng Saesneg yw Ysgol Basaleg. Fodd bynnag, bydd y plant a gaiff fudd o'r cynnig yn manteisio ar bob agwedd ar y Cwricwlwm Cenedlaethol, gan gynnwys y Cwricwlwm Cymraeg.</p> <p>Nid yw'r cynnig yn effeithio ar gynlluniau'r Cyngor i ddatblygu a hyrwyddo darpariaeth gyfrwng Cymraeg ar draws y Ddinas. Cydnabyddir felly na fydd y cynnig hwn yn cyfrannu at dargedau'r Cyngor mewn perthynas â Cymraeg 2050.</p>

5 Sut mae eich cynnig wedi gwreiddio a blaenoriaethu'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth ei ddatblygu?

Egwyddor Datblygu Cynaliadwy	A yw eich cynnig yn dangos eich bod wedi bodloni'r egwyddor hon? Disgrifiwch sut.
<div data-bbox="233 898 368 1032" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="256 1039 347 1061">Long Term</p> <p data-bbox="145 1084 432 1189">Cydbwysu angen tymor byr ag anghenion tymor hir</p>	<p data-bbox="459 427 1407 651">Bu cynnydd o bron 3,500 o bobl ym mhoblogaeth Casnewydd rhwng 2011 a 2016, a bu cynnydd o 1.475 ym mhoblogaeth ysgolion cynradd Casnewydd rhwng mis Ionawr 2014 a mis Ionawr 2019. Wrth i'r disgyblion hyn aeddfedu, mae'r pwysau ar leoedd mewn ysgolion yn trosglwyddo i'n hystâd ysgolion uwchradd, a adlewyrchir yn ein rhagolygon poblogaeth disgyblion.</p> <p data-bbox="459 696 1407 965">Mae dros 1000 o gartrefi newydd yn cael eu hadeiladu yn natblygiad Parc y Jiwbilî, sydd ond milltir i ffwrdd ac sydd o fewn dalgylch Ysgol Basaleg. Ymhlith y datblygiadau llai eraill yn yr ardal mae datblygiad Llys Carnegie a fydd yn darparu 150 o gartrefi ychwanegol. Agorodd Ysgol Gynradd Parc y Jiwbilî ym mis Medi 2017 i ddarparu lleoedd ysgol gynradd i blant sy'n byw ar y datblygiad hwnnw. Y chweched ysgol gynradd yng nglwstwr Ysgol Basaleg oedd yr ysgol hon.</p> <p data-bbox="459 1010 1407 1346">Mae cyfraddau genedigaethau uchel a theuluoedd newydd sy'n symud i ardaloedd Basaleg a Thŷ-du wedi arwain at gynnydd yn y boblogaeth, sy'n golygu nad yw'r nifer derbyn ar gyfer Ysgol Basaleg bellach yn ddigon i dderbyn yr holl ddisgyblion sy'n symud ymlaen i'r ysgol uwchradd o ysgolion cynradd y clwstwr. Oherwydd y cynnydd yn y boblogaeth roedd rhaid creu dosbarthiadau ysgol gynradd dros dro ychwanegol yn ysgolion cynradd High Cross, Mount Pleasant a Thŷ-du rhwng 2011 a 2016 i ddarparu lleoedd ychwanegol. Mae dosbarth swigen ar gyfer carfan Medi 2020 hefyd wedi'i gyflwyno yn Ysgol Gynradd Mount Pleasant.</p> <p data-bbox="459 1391 1407 1659">Bydd y cynnig yn estyn gallu Ysgol Basaleg i newid cyfleusterau cyfredol a hen ffasiwn am gyfleusterau newydd sy'n cydymffurfio'n llawn ac yn agosach at ei gilydd ar safle'r ysgol. Mae rhagamcanion yr ysgol yn dangos y bydd carfan Basaleg yn fwy na'r NDC am o leiaf y pedair blynedd nesaf. Pe bai pob disgybl yn y garfan yn gwneud cais am le yn Ysgol Basaleg, byddai ceisiadau'n cael eu gwrthod a allai gynnwys rhai yn y dalgylch a gyflwynir ar amser.</p>
<div data-bbox="233 1671 352 1805" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="240 1794 344 1816">Collaboration</p> <p data-bbox="145 1850 408 1917">Cydwethio i gyflawni amcanion</p>	<p data-bbox="459 1666 1407 1738">Cynhaliwyd ymgynghoriad statudol ffurfiol gyda'r cyfle i ymgysylltu â'r holl randdeiliaid ac fe'i cefnogwyd ar bob cam gan AEDCh i ystyried yr effaith.</p> <p data-bbox="459 1783 1407 1854">Bydd y cynnig yn cael ei gyflwyno trwy ymgysylltu'n llawn â thîm arwain Ysgol Basaleg.</p>

Egwyddor Datblygu Cynaliadwy	A yw eich cynnig yn dangos eich bod wedi bodloni'r egwyddor hon? Disgrifiwch sut.
 <p data-bbox="245 898 347 913">Involvement</p> <p data-bbox="145 943 421 1043">Cynnwys pawb sydd â diddordeb a cheisio eu barn</p>	<p data-bbox="459 304 1362 338">Cafodd y rhanddeiliaid canlynol eu cynnwys yn y broses ymgynghori:</p> <ul data-bbox="507 344 1410 1375" style="list-style-type: none"> • Rhieni, gofalwyr a gwarcheidwaid disgyblion sy'n mynychu'r holl ysgolion yr effeithir arnynt; • Disgyblion sy'n mynychu'r holl ysgolion y bydd y cynnig hwn yn effeithio arnynt; • Aelodau o staff a gyflogir ar hyn o bryd gan yr holl ysgolion y bydd y cynnig hwn yn effeithio arnynt; • Yr Eglwys yng Nghymru, Esgobaeth Trefynwy; • Yr Archesgobaeth Gatholig; • Awdurdodau lleol cyfagos ar draws ardal Consortiwm De-ddwyrain Cymru; • Pennaeth a Chorff Llywodraethu pob ysgol yng Nghasnewydd; • Holl aelodau etholedig Cyngor Dinas Casnewydd; • Holl Benaethiaid Gwasanaethau Cyngor Dinas Casnewydd; • Y Cyngor Cymuned Lleol; • Gweinidogion Cymru; • Aelodau Cynulliad (ACau) ac Aelodau Seneddol (ASau) sy'n cynrychioli'r ardal a wasanaethir gan yr ysgolion sy'n destun y cynigion; • Estyn; • Undebau llafur staff a staff addysgu sy'n cynrychioli athrawon a staff a gyflogir yn yr holl ysgolion y mae'r cynnig hwn yn effeithio arnynt; • Gwasanaeth Cyflawni Addysg De-ddwyrain Cymru; • Comisiynydd Heddlu a Throseddau Gwent; • Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Gwent; • Gwasanaethau ataliol <p data-bbox="459 1424 1410 1496">Yn dilyn ymgynghoriad ffurfiol, cafodd Adroddiad Ymgynghori ei baratoi a'i gyhoeddi ar wefan y Cyngor.</p>
 <p data-bbox="233 1666 333 1682">Prevention</p> <p data-bbox="145 1697 373 1879">Defnyddio adnoddau i atal problemau rhag digwydd neu waethygu</p>	<p data-bbox="459 1503 1410 1879">Yn ardal Basaleg a Thŷ-du mae datblygiadau tai'n cael eu hadeiladu, a'r mwyaf o'r rhain yw datblygiad Parc y Jiwbilî. Mae pwysau ar leoedd mewn ysgolion uwchradd yng Nghasnewydd gyda llawer o ysgolion uwchradd yn llawn trwy geisiadau a gyflwynwyd ar amser, yn enwedig yng ngorllewin y ddinas. Mae Ysgol Basaleg dan bwysau oherwydd y cynnydd ym mhoblogaeth y dalgylch ac, o ganlyniad, mae lleoedd ychwanegol eisoes wedi'u darparu i gefnogi carfannau Medi 2019 a Medi 2020. Heb y cam hwn, ni fyddai plant sy'n byw yn y dalgylch ac yn cyflwyno cais ar amser wedi cael cynnig lle. Bydd cynnydd parhaol yn y NDC yn atal hyn rhag parhau yn y dyfodol.</p>

Egwyddor Datblygu Cynaliadwy	A yw eich cynnig yn dangos eich bod wedi bodloni'r egwyddor hon? Disgrifiwch sut.
 <p>Ystyried effaith ar bob nod lles ar y cyd ac ar gyrff eraill</p>	<p>Cynhaliwyd ymgynghoriad statudol ffurfiol ac fe'i cefnogwyd ar bob cam gan AEDCh i ystyried yr effaith. Mae'r cynnig hwn yn cefnogi Nodau Lles "Cymru ffyniannus", "Cymru fwy cyfartal" a "Chymru â chymunedau cydlynol" ac nid yw'n cael effaith niweidiol ar unrhyw un o'r Nodau Lles eraill.</p> <p>Hefyd, mae'r cynnig hwn yn cefnogi Amcan Lles Cyngor Dinas Casnewydd i "wella sgiliau, deilliannau addysgol a chyfleoedd cyflogaeth".</p>

6 A fydd y cynnig/polisi'n cael effaith anghymesur ar ardal ddaearyddol benodol yng Nghasnewydd?

Mae Ysgol Basaleg eisoes yn ysgol sefydledig sy'n agored i ddisgyblion ledled y ddinas. Mae'r cynnig yn cefnogi disodli cyfleusterau o ansawdd gwael ar hyn o bryd wrth gynyddu lle yn yr ysgol. Bydd y cynnig o fudd i glwstwr Basaleg yn gyffredinol, gan y bydd mwy o leoedd ar gael mewn ardal lle mae datblygiadau tai eisoes ar y gweill, a lle mae mwy o le yn ysgolion cynradd y clwstwr nag sydd yn yr ysgol uwchradd.

7 Sut mae'r cynnig/polisi'n berthnasol i'r paramedrau trafod ynghylch Tegwch a nodwyd gan Gomisiwn Tegwch Casnewydd?

Paramedr 1 – Triniaeth gyfartal wrth gydnabod gwahaniaeth

Mae'r cynnig yn cefnogi poblogaeth amrywiol a chynyddol lle bydd angen lleoedd ychwanegol mewn ysgolion, gydag amcanestyniadau disgyblion ar gyfer Ysgol Basaleg yn dangos y bydd diffyg lle yn yr ysgol gyda charfan fwy ymhlith ysgolion y clwstwr nag y gall yr ysgol uwchradd ddarparu ar ei chyfer.

Paramedr 2 – Rhwymedigaethau ar y cyd rhwng dinasyddion a'r llywodraeth

Mae lleoedd ar gael mewn ysgolion ledled Casnewydd i'r rhai sydd â chyfrifoldeb rhianta dros blentyn wneud cais amdanynt, gyda cheisiadau'n cael eu prosesu gan y Tîm Derbyn i Ysgolion yn unol â'r Polisi Derbyn i Ysgolion. Bydd y lleoedd ychwanegol a grëir trwy'r cynnig hwn yn cael eu dyrannu fel hyn. Os yw nifer y ceisiadau a dderbynnir yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd meini prawf gordanysgrifio'r Cyngor yn cael eu dilyn i bennu blaenoriaeth.

Paramedr 3 - Rhyng-ddibyniaeth a chilyddiaeth o fewn perthnasoedd cymunedol

Bydd y lleoedd ychwanegol sy'n cael eu cynnig yn dod â manteision ar draws clwstwr Basaleg lle mae datblygiadau tai'n cael eu hadeiladu mewn ardaloedd lle mae'r ysgolion uwchradd lleol yn agos at lenwi pob lle, neu lle mae diffyg lle.

Paramedr 4 – Tryloywder ac atebolrwydd wrth wneud penderfyniadau

Mae'r ddogfen ymgynghori yn amlinellu'r broses gwneud penderfyniadau ac mae'n dryloyw ac yn atebol o ran yr wybodaeth a ddarperir. Mae'n galluogi dinasyddion i gyfranogi'n effeithiol ac mewn modd democrataidd.

8. Effeithiau Cydraddoldeb a Chamau Gweithredu

Cwblhewch y cynllun gweithredu isod sy'n nodi'r camau a fydd yn cael/na fydd yn cael eu cymryd er mwyn lliniaru unrhyw effeithiau negyddol y mae eich asesiad wedi'u nodi.

Effaith a nodwyd	Ar bwy y mae'n effeithio?	Beth wnewch chi i liniaru'r effaith? Os ydych yn bwriadu peidio â gweithredu, rhowch y rhesymau dros y penderfyniad hwn	Pwy sy'n gyfrifol?
Yr Amgylchedd	Preswylwyr lleol	<p>Mae'r cynnig i gynyddu lleoedd yn Ysgol Basaleg yn ymateb uniongyrchol i ddatblygiad tai newydd yn yr ardal gyfagos ym Mharc y Jiwbil a Chlwb Golff Parc Tredegar, y mae'r ddau ohonynt o fewn pellter cerdded hawdd i'r ysgol. Felly, mae'r effaith ar draffig eisoes wedi'i chyfrifo i raddau helaeth yn y ceisiadau cynllunio ar gyfer y ddau ddatblygiad hynny, mewn ardal lle bu buddsoddiad diweddar mewn gwelliannau i gynllun y ffyrdd a weithredwyd gan Lywodraeth Cymru. Serch hynny, mae ymatebwyr i'r ymgynghoriad wedi egluro eu pryderon ynghylch effaith mwy o ddisgyblion ar draffig, diogelwch a thagfeydd yn yr ardal. Mae llwybr cerdded diogel yn bodoli eisoes rhwng datblygiad Parc Jiwbil a safle'r ysgol, a rhoddir ystyriaeth i welliannau i hyn fel rhan o'r cynllun arfaethedig.</p> <p>Mae gwell mynediad a chyfleusterau parcio yn cael eu cynnwys yn y cynigion dylunio ar gyfer y datblygiad, a fydd hefyd yn ceisio lleihau nifer y</p>	Cyngor Dinas Casnewydd

		<p>cerbydau chweched dosbarth y mae angen eu parcio ar y strydoedd lleol y tu allan i safle'r ysgol.</p> <p>Mae llwybrau diogel i'r ysgol a threfniadau teithio llesol yn cael eu hystyried mewn partneriaeth â chydweithwyr yng Ngwasanaethau'r Ddinas. Ystyrir bod datblygu strategaeth deithio gydlynol a chynllun teithio i'r ysgol i hyrwyddo dewisiadau teithio sy'n ystyriol o ecoleg yn rhan annatod o'r cynllun arfaethedig a chaiff ei gyflwyno fel rhan o'r pecyn cais cynllunio.</p>	
Y Gymraeg	Preswylwyr lleol	<p>Ysgol gyfrwng Saesneg yw Ysgol Basaleg. O ganlyniad, nid yw'r cynnig yn effeithio ar gynlluniau'r Cyngor i ddatblygu a hyrwyddo darpariaeth gyfrwng Cymraeg ar draws y Ddinas. Cydnabyddir felly na fydd y cynnig hwn yn cyfrannu at dargedau'r Cyngor mewn perthynas â Cymraeg 2050. Fodd bynnag, bydd y plant a gaiff fudd o'r cynnig yn manteisio ar bob agwedd ar y Cwricwlwm Cenedlaethol, gan gynnwys y Cwricwlwm Cymraeg.</p>	Cyngor Dinas Casnewydd

9. Monitro, gwerthuso ac adolygu

Cafodd unrhyw gwestiynau neu sylwadau a wnaed drwy gydol yr ymgynghoriad eu cofnodi a'u crynhoi mewn adroddiad ymgynghori. Caiff yr adroddiad hwn ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor a chaiff ei ystyried pan fydd y Cyngor yn penderfynu ar y ffordd ymlaen.

Yn dilyn ymgynghoriad, bydd Aelod Cabinet dros Addysg a Sgiliau Cyngor Dinas Casnewydd yn ystyried y farn a fynegwyd cyn penderfynu bwrw ymlaen â'r cynnig ai peidio. Os penderfynir parhau, cyhoeddir hysbysiad statudol yn y wasg leol ac yn yr ysgol.

Bydd cyfnod yr hysbysiad statudol yn para am 28 diwrnod o'r dyddiad cyhoeddi, ac mae'n galluogi pobl i fynegi eu barn o ran cefnogi neu wrthwynebu'r cynnigion.

Os na cheir gwrthwynebiadau ar ôl cyhoeddi'r hysbysiad statudol, bydd Aelod Cabinet dros Addysg a Sgiliau Cyngor Dinas Casnewydd yn gwneud y penderfyniad terfynol ynghylch a ddylid bwrw ymlaen neu beidio. Os ceir gwrthwynebiadau, caiff y penderfyniad terfynol ei gyfeirio at Gabinet y Cyngor.

10. Cynnwys Pobl

Roedd y broses ymgynghori yn gyfle i bobl ddysgu am y cynnig. Roedd y cynnig ar gael ar-lein yn Gymraeg ac yn Saesneg, trwy wefan Cyngor Dinas Casnewydd, e-bost a'r cyfryngau cymdeithasol, ac fel copi caled.

Gellid cyflwyno cwestiynau ar unrhyw adeg yn ystod y broses ymgynghori ac ymatebwyd iddynt o fewn 7 niwrnod – gwnaeth hyn ddisodli'r sesiwn galw heibio arferol oherwydd y sefyllfa bresennol o ran iechyd y cyhoedd.

Cafodd unrhyw gwestiynau neu sylwadau a wnaed yn ystod y broses eu cofnodi a'u crynhoi mewn adroddiad ymgynghori. Caiff yr adroddiad hwn ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor a chaiff ei ystyried pan fydd y Cyngor yn penderfynu ar y ffordd ymlaen.